

**Program Doradztwa Zawodowego
w I Liceum Ogólnokształcącym
im. M. Kopernika w Żywcu**

rok szkolny 2024/2025

opracowała Barbara Marek

ŻYWIEC 2024

Wstęp

W procesie kształcenia podejmowane są działania wspomagające rozwój każdego uczącego się, stosownie do jego potrzeb i możliwości, ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych ścieżek edukacji i kariery, możliwości podnoszenia poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych oraz zapobiegania przedwczesnemu kończeniu edukacji. Jednym z zadań szkoły i innych podmiotów prowadzących jest kształcenie uwarunkowane zmianami zachodzącymi w otoczeniu gospodarczo- społecznym oraz przygotowanie młodych ludzi do samodzielnego planowania kariery i rozwoju zawodowego.

Akty prawne

- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. 2023 poz. 984)
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. 2022 poz. 2230)
- **Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. 2023 poz. 900)**
- Ustawa z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy- Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018 poz.2245)
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2019 poz. 325)**
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. 2019 poz. 639 z póź.zm)
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2017 poz. 1591 z późn.zm.)**
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. 2019 poz. 502 z późn.zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz.U. 2017 poz. 1575 z późn. zm.)

Cele

Celem doradztwa edukacyjno- zawodowego w szkołach ponadpodstawowych jest przygotowanie uczniów do świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz podejmowania i zmiany decyzji edukacyjno- zawodowych uwzględniających:

1. pogłębianie poznawania samego siebie,
2. analizę informacji na temat rynku pracy i systemu edukacji oraz własnej wiedzy,
3. rozwijanie kompetencji społecznych sprzyjających efektywnemu funkcjonowaniu w sytuacjach zawodowych,
4. wsparcie uczniów w sytuacji wyboru,

5. kształtowanie umiejętności aktywnego uczestnictwa na rynku pracy,
6. przygotowanie do samodzielnego funkcjonowania na rynku pracy i mobilności zawodowej oraz uczenia się przez całe życie i uczestnictwa w całościowym poradnictwie kariery.

Zasady i formy realizacji doradztwa zawodowego

Doradztwo zawodowe realizowane jest:

1. w klasach ponadpodstawowych w formie zajęć doradztwa zawodowego w wymiarze 10 godzin w cyklu kształcenia;
2. w ramach zajęć z pomocy psychologiczno- pedagogicznej;
3. na zajęciach przedmiotowych;
4. na lekcjach z wychowawcą

Formy:

- zajęcia warsztatowe- praca w grupach, parach, indywidualna
- wykłady, pogadanki
- indywidualne konsultacje
- ćwiczenia
- testy, kwestionariusze, quizy
- burza mózgów
- drama
- rozwiązywanie problemów
- analiza przypadków
- metody multimedialne
- udział w dniach otwartych szkół i uczelni
- wizyty w zakładach pracy
- spotkania z przedstawicielami zawodów, instytucji, szkół
- udział w targach edukacyjnych, targach pracy, dniach kariery, dniach przedsiębiorczości

Treści programowe i efekty nauczania

Treści programowe	Efekty nauczania
Poznanie siebie (zasoby i ograniczenia)	
Odkrywanie specyficznych zdolności i umiejętności ucznia	Uczeń: a) określa swoje mocne strony w kontekście wyboru zawodu
Pomoc w realnej ocenie zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowej	

Kształtowanie umiejętności samopoznania i samooceny	<ul style="list-style-type: none"> b) zna ograniczenia, w tym wynikające ze stanu zdrowia do wykonywania określonych zawodów c) przejawia postawę sprzyjającą rozwojowi zainteresowań i zdolności d) realnie ocenia zgodność własnego potencjału z wybranym kierunkiem kształcenia i wymaganiami rynku pracy
Rozpoznawanie, kształtowanie i utrwalanie zainteresowań, w tym zainteresowań zawodowych	
Określenie zgodności posiadanych przez uczniów predyspozycji z realizowanym kierunkiem kształcenia	
Świat zawodów i rynek pracy	
Dostarczanie informacji o zawodach, wymaganiach rynku pracy	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) potrafi wyszukiwać i przetwarzać informacje o zawodach i rynku pracy b) zna instytucje rynku pracy c) wie, jak wyszukać informacje o lokalnym rynku pracy d) potrafi tworzyć dokumenty aplikacyjne e) jest przygotowany do kontaktu z pracodawcą f) zna sposoby poszukiwania i zasady utrzymania pracy g) zna formy zatrudnienia
Wskazywanie potrzeby porównania własnych wyborów z realiami ekonomicznymi	
Zapewnienie uczniom poznania specyfiki lokalnego i regionalnego rynku pracy w aspekcie realizowanego kierunku kształcenia i kierunków pokrewnych	
Przedstawienie możliwości zatrudnienia na lokalnym rynku pracy	
Kształtowanie postawy przedsiębiorczości i kreatywności sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w życiu gospodarczym	
Przygotowanie ucznia do wejścia na rynek pracy	
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	
Wskazanie różnorodnych dróg edukacyjnych prowadzących do zawodu	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) zna system edukacji (formalny i pozaformalny) b) potrafi wyszukiwać i przetwarzać informacje o formach i placówkach kształcenia i sposobach przekwalifikowania c) potrafi planować własny rozwój zawodowy
Przekazanie uczniom informacji o możliwościach kształcenia na różnych poziomach oraz etapach rozwoju zawodowego	
Przedstawienie możliwości zmiany lub kontynuacji kierunku kształcenia-reorientacja	
Przedstawienie możliwości nabywania kwalifikacji zawodowych w trakcie nauki w szkole ⁷⁶	
Przedstawienie aktualnej, pełnej oferty edukacyjnej dla absolwentów szkoły	
Kształtowanie mobilności edukacyjnej i zawodowej	
Kształtowanie postawy doskonalenia się przez całe życie	
Przygotowanie do planowania własnego rozwoju i kariery zawodowej	

Kompetencje społeczne	
Rozwijanie umiejętności wyznaczania celów, zadań i działań w kontekście planowania ścieżki edukacyjno- zawodowej	Uczeń: a) jest świadomy konieczności planowania i wyznaczania celów b) jest świadomy konieczności podejmowania decyzji c) rodzice/opiekunowie biorą aktywny udział w wyborach edukacyjno- zawodowych uczniów d) podejmuje aktywność społeczną e) konstruktywnie komunikuje się i rozwiązuje konflikty
Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji	
Rozwijanie umiejętności wymiany i akceptacji poglądów innych osób	
Rozwijanie umiejętności komunikowania się z otoczeniem	
Rozwijanie umiejętności rozwijania konfliktów	
Kształtowanie aktywności społecznej	

Rozkład materiału z Doradztwa Zawodowego

Liczba godzin: 10 na dany etap edukacyjny

Doradztwo grupowe- 10 godzin dydaktycznych (5 godzin w klasie 3, 5 godzin w klasie 4)

Tematy przeprowadzone będą w różnej kolejności w zależności od potrzeb uczniów

Lp.	Temat	Działania, forma	Liczba godzin	Osoba odpowiedzialna
1	<p style="text-align: center;">Temperament a wybór zawodu</p> <p>Cele Uczeń: określa swoje cechy temperamentu w kontekście wyboru zawodu.</p>	Film i/lub prezentacja multimedialna+ pogadanka+ psychotest+ ćwiczenie aktywizujące	1	Doradca zawodowy
2	<p style="text-align: center;">Zamięć mocne strony w szanse rozwoju</p> <p>Cele Uczeń: wskazuje swoje mocne strony, dokonuje refleksji na temat możliwości i szans rozwoju wynikających z mocnych stron, poznaje narzędzia służące do analizy swoich zasobów i wykorzystuje je do planowania swojego rozwoju.</p>	Filmik i/lub prezentacja multimedialna+ pogadanka+ dyskusja+ ćwiczenie aktywizujące	1	Doradca zawodowy

3	<p>Warto mieć wartości. Co jest dla mnie ważne w pracy? Kotwice mojej kariery.</p> <p>Cele Uczeń: określa własny system wartości związany z pracą zawodową i wskazuje, jakie elementy przyszłej pracy będą dla niego szczególnie istotne, uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka oraz wskazuje wartości, którymi chciałby się kierować w przyszłych wyborach edukacyjno- zawodowych.</p>	Prezentacja+ dyskusja+ Burza mózgów+ ćwiczenie aktywizujące	2	Doradca zawodowy
4	<p>Kompetencje miękkie okiem pracodawców Odrzuć stereotypy, postaw na kompetencje</p> <p>Cele Uczeń: rozumie czym różnią się kompetencje miękkie od kompetencji twardych, umie nazwać kompetencje miękkie oraz określa, które z nich są szczególnie ważne w wybranych branżach/zawodach, potrafi wskazać kompetencje miękkie szczególnie pożądane na rynku pracy, porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców, identyfikuje stereotypy związane z płcią na rynku pracy oraz dokonuje ich krytycznej analizy</p>	Prezentacja multimedialna+ dyskusja+ ćwiczenie aktywizujące	2	Doradca zawodowy
5	<p>STRES- czym jest i jak sobie z nim radzić?</p> <p>Cele Uczeń: rozpoznaje objawy stresu (fizyczne, psychiczne, emocjonalne i behawioralne), uczy się</p>	Filmik i/lub prezentacja multimedialna+ Dyskusja+ Ćwiczenie aktywizujące	1	Doradca zawodowy

	technik radzenia sobie ze stresem.			
6	<p>ROZMOWA Kwalifikacyjna- kluczowy moment w procesie rekrutacyjnym. KOMUNIKACJA- techniki poprawnej komunikacji.</p> <p>Cele Uczeń: poznaje podstawowe formy komunikowania się, utrudnień i barier komunikacyjnych.</p>	Filmik i/lub prezentacja multimedialna+ Dyskusja+ Ćwiczenie aktywizujące	1	Doradca zawodowy
7	<p>Zakręcona biografia Zawody dziś, jutro i pojutrze</p> <p>Cele Uczeń: poznaje zawody przyszłości, myśli elastycznie o przyszłej karierze zawodowej, określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych, wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania.</p>	Filmik i/lub prezentacja multimedialna+ studium przypadku, pogadanka+ dyskusja, spotkanie z przedstawicielami różnych zawodów, zadania aktywizujące	1	Doradca zawodowy, nauczyciel przedmiotu BiZ, pedagog
8	<p>Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie. REKRUTACJA NA STUDIA</p> <p>Cele Uczeń: dostrzega znaczenie uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym, potrafi wyszukiwać informacje na temat interesujących go możliwości edukacji poza murami szkoły.</p>	Prezentacja multimedialna+ pogadanka+ dyskusja+ ćwiczenie aktywizujące	1	Doradca zawodowy

Program opracowany na podstawie <https://mapakarier.org/> oraz na podstawie własnych spostrzeżeń i potrzeb młodzieży.